

KUNSZENTMÁRTONI ÚJSÁG

TÁRSADALMI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 k., félévre 4 k., negyedévre 2 kor.
Megjelenik minden vasárnap. Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DR. KOVÁCS JOZSEF
UGYVÉD

SZERKESZTŐSÉG: Kölcsey-utca 1197 sz.
Dr. Kovács József ügyvédi irodájában.

KIADÓHIVATAL: Wolf Dezső könyvnyomdája

A népek békevágya.

(hj.) Ellenségeinknek a foga vacog, ha népeink békéről beszélnek. Fejedelmek reszketve fülelnek minden sóhajra, minden zörejs ha hangos szót hallanak a békéről, börtömbe vetik, vagy pénzbírsággal büntetik a vakmerőt. »Ellenségünk, aki a békéről beszél« adják ki a jelszót és közben már észre sem veszik, hogy ezzel gyengeségükről önmaguk állítják ki a leghangosabb bizonyítványt.

Mennyi fenség, nyugalom és erő van ezzel szemben a német császárnak népeihez intézett levelében, midőn nyugodtan, tétovázás nélkül ki meri mondani, hogy »a két háborus év fõrgetegei után, minden emberi szivben a béke verõfénye után való vágyakozás kezd éledezni.« Mennyivel nemesebb és erõtéljesebb ez a hang, mint az entente elfojtott békevágya. Mennyire nyugodt és világos beszéd a német császáré szemben ellenségeivel, kik még a zörgõ harasztól is félnek

és fegyvert fognak arra, ki békére vágyik. Nálunk a fejedelmek mondják ki azt, amit népünk érez, ellenségeinknél ellenben a vezetõk azok, kik tüzzel vassal nyomják el a nép szavát.

Van okuk rá, hogy elnémissák a békéért sóhajtozókat. Amikor az angol-francia támadás, egyetlen »nagy takarítás« 350 ezer emberükbe került s csak félakkora területet tudtak ezzel elfoglalni, mint amekkorát a németek Verdunnél 60 ezer emberük feláldozásával, akkor nyõngeségük tndatában érthetõ a népek vergõdõ békevágynak elnyomása. A francia kamara újra titkos üléseket követel, hogy számon kérje a hadvezetõségtõl tehetetlenségét, az angol vérzõ fejje! rohan újra meg újra annak a német sziklaifalnak, melyrõl tudja, hogy bevehetetlen, az orosz hadvezetõség pedig, mint barmokat hajtja a vágóhidra az emberek millióit, anélkül, hogy ilyen áldozathoz méltó sikert tudnának fölmutatni. Emellett a vezetõk, mintha vaksággal lennének megverve, a végsõ biztos gyõzelem csillogtatásával elkábitják, álomban rin-

gatják a népet. Aki feljajdul és békéért kiállt, az ennek az álomképnek az élõ csáfolója. Tehetetlenül vergõdni egy helyen s amellett légvárakat ígérni, borzasztó lelkiismeretlenséggel lehet csupán, de ellenségeink nem riadnak vissza ettõl a fegyvertõl, mely egyedül képes fenntartani még a népben a harcra való készéget. Remegnek a gondlattól, hogy ez az álomba ringatott nép föl-talál ébredni. A békevágya az ébredést jelentené, ezért pusztítják el már csirájában. Pedig a vérzõ népek milliói naponta békéért könyörögnek, titkos sóhajok rezegnek át a légen s az egész emberiség egyetlen gondolatban találkozik össze s ez a béke. Ezt ellenségeink féltve rejtegetik és tagadják, nálunk maga a német császár mondja ki a népek e közös gondolatát. Csak az tagadja a béke vágyát, kinek félnie kell a békét. Mi pedig csak örülhetnénk neki, mert gyõzelmünket jelentené. Békevágynak tehát a gyõzõk bátorságát jelenti, tagadása és elnyomása pedig ellenfeleink gyõngeségét.

Korhadt kereszttek.

Irta: Neuberger Rezsõ

— Polgárok! csillapodjék le az okatlan zajongás, várjuk be nyugodtan a bekövetkezendõ események fejlõdését, akármi történik is, senki el ne ragadtassa magát valamely meg-gondolatlan cselekedetre. Bátran kell fogadni az ellenséget. — De hiszen az is lehet, hogy a mienket látátok közeledni. Ki tudja az ellenség még hol jár?!

Alig végezte be szavait Kürthi, midõn két vágató lovas érkezett a térre s a bírõ után tudakozódtak. Magyarok voltak s az utánna jövõ csapat elszállásolását kérték.

Megkönnyebbülve lélekzett fel a nép, egy csapásra megváltozott a hangulat s az imént még kétségbeesett nép, most öröm ujjongásba tört ki és megéljenezte a két honvédot. Negyed óra mulva megérkezett a honvédcapat; az emberek majdnem hajba kaptak, hogy minden házba jusson egy-két katona. Kürthi a csapatot vezetõ, õrnagyot hívta meg vendégül. Az õrnagy elmondta, hogy a kormány megbízásából községrõl-közsésre járnak be az országot és felkérlik az egyházakat, hogy a harangokat, melyek eddig isteni szolgálatban állottak, most

a haza védelmére adják át.

A másnapi közgyûlésen Kürthi és az õrnagy buzditó és hazafiúi érzéstõl lelkes beszédének hatása alatt a haragok a haza oltárára kerültek. A közgyûlés után egy fél óra mulva a katonák sora felállott a templom elõtt, az õrnagy imához vezényelt és most megkondultak utoljára a harangok, hosszasan, busan, siralmasan, szívet megindítóan zengett bucsuszavuk. Az õrnagy kirendelte embereit a harangok bevetélére. Nem sok idõ teltt bele és szekéren volt a három harang. Margit friss virágból font koszorút helyezett rájuk, a körül-álló nép könnyezett, a pap szívet megindító rövid imádságot rebegett s azután a katonák kíséretében útnak bocsátották a harangokat a messze városba, az ágyúöntõbe.

Egy ideig a dicsõség sugaraiban fürdött a magyar nép. Napról-napra nyert csaták híre érkezett. Sûrûn jöttek a biztató, ékesszavu rendelkezések, felhívások, kintartásra buzditó szõzatok.

Annak a zászlóaljnak, melynél Miklós szolgált, még nem volt zászlója. Amint ezt Margit Miklós leveleibõl megtudta, nosza megindult a lelkes gyûjtés a zászlóra. Margit néhány leánytársával bejárta a környék úri házeit

s csakhamar begyûlt a kellõ összeg s fûrge nõi kezek munkája alatt nemsokára elkészült a fehér selyemlobogó, rajta az arany fonállal himzett magyar cimerral s a szabadság jelszavának feliratával, azután lobogott az diadalmasan a lõpor fõstõs levegõben, mindig elõl a hadsorok élén, talán éppen Korhányi Miklós kezében.

19... karácsonyán rémes hír járta be az országot: az oroszok a Kárpátokon belül vannak. A magyar sereg a tulnyomó ellenséggel szemben kénytelen volt visszavonulni. Az orosz horda rohamosan nyomult az ország szíve felé. Egy napon az orosz sereg megjelent Kürthi falujában is. Valamelyik gaz ruthén elárulta az orosz sereg parancsnokának, hogy Kürthi volt az, aki a népet lelkesítette, bátorította és hogy az õ buzditó szavaira kerültek a harangok az ágyúöntõbe. Sõt még a szelid Margitot is bevádolta, hogy egy magyar disz-zászló készítésében oroszlán része volt. Kürthi nagyon jól tudta, mi fog erre következni. Már várta is az elkerülhetlent, nem ijedt meg, nem is tiltakozott, mikor az oroszok kezeire csatolták a bilincseket s kivezették Margittal együtt a templom elé. A drámai befejezés utolsó pontja most következett. Az orosz pa-

Mióta hívják a jászokat filisteusoknak.

Írta: Kálmán Ödön dr.

E következtetés azonban ki a kritikát, mert nincs amennyi okleveleink és nincsenek meg a legrégebbi irodalmi termékeink. Mind a rendbeli forrásainknak csak elenyésző csekély töredéke maradt reánk s így ezekből az anciennitás nem állapítható meg. A kérdést más oldalról vélem megoldhatónak.

Előbb azonban lássuk a rendelkezésünkre álló adatokat:

A) „Jászberény r. t. város levéltárában levő kiváltságlevelek és oklevelek gyűjteménye“ cz. műben igen nagy számmal vannak azon oklevelek, melyekben a jászok filisteusoknak nevezetnek. (Dr. Pintér Jenő előszavával kiadta Jászberény város tanácsa.) Legvilágosabban megfigyelhetjük ezt azon az oklevélen, melyet József nádor 1802. ápr. 23-ikán kiad a Jászság számára, átírva és megerősítve azon 30 drb. kiváltságlevelet, melyet ők az 1323-ik évtől kezdve 1681-ig uralkodóinktól kaptak. Ezen oklevelek eredeti latinjában — az elsőt kivéve — Philistei seu Jasones (1425 mart. 19. Relatio Piponis de Ozora . . . Gyárfás i. m. IV. 583) avagy: Universi Philistei . . . (1466. jun. 17. Ex relatione Johannis Wojwode . . . i. m. 615), másutt: Philistei de Négsallasa id. est: négyszállás (1449 márc. 2. i. m. 621) Philistei de Borsóhalma (1449. jul. 28.) kifejezések találhatók.

És még legalább százszor fordul elő a Philistei nevezet a jászok jelölésére ezen egyetlen oklevélben, mely átírja és megerősíti az eddigi kiváltságokat.

B) Az említett oklevélgyűjteményben elő nem fordul, hanem Gyárfás: Jászkunok története cz. alapvető munkában idézett bel- és külföldi, jórészt pápai oklevelek igen sokszor említik Philistei czímmel a jászokat.

rancsnok a kezében lévő papirosról harsány hangon olvassa egymás után a következőket:

— Kürthi Alfonz?

— Igen, az vagyok.

Azután életkora, vallása, polgári állása következik.

Mindezekre megadja a pontos választ.

— Ön bátorította, lelkesítette a népet?

— Ön vetette le a templom harangjait s adta oda a magyar seregnek ágyúöntés céljaira?

— Igen, ezt mind az egy igaz ügy védelmében tettem.

Kürthit ezen kihallgatás után az orosz parancsnok hadifoglyának nyilvánította és a többi foglyokkal Oroszországba szállították. Azt sem engedték meg, hogy leányától elbucsúzzék.

Alig távozott el Kürthi, midőn a parancsnok Margit elébe lépett.

— Egyetértett-e ön atyjával mindazokban, amikkel ő vádolva van?

— Gyermekre vagyok atyámnak s vele mindenben együtt éreztem, de ezzel bünt nem tettem, senkinek nem ártottam.

— Ön, az elvitt harangokat virágokkal diszítette fel?

— Igen, virágokat szórtam a harangokra, a fájdalmas bucsuzásnak jeléül.

— Kezeiből került ki a magyarok használatára szánt diszszázló?

— Zászlét himezni csak női kezek szok-

szokás! Erről tanuskodnak okleveleink és a külföldi írók tudósításai.

I. Három oklevelünk van 1350 előtről, melyekben előfordulnak a jászok, még pedig összesen tizenkétszer említve és pedig a következő kapcsolatokban: Capitaneus Jazinorum (Eredetije az Erdélyi Múzeumban, ed. Fejér Cod. Gipl. VIII., 3. 170. l. másolva Gyárfás 468.), Jasones, Jasones (kétszer, Budai kamarai levéltár, i. m. 466. l.) Majd a legfontosabb oklevélben, a hol első kiváltságaikat kapják a jászok, hol szabad kapitány választási jogot nyernek és minden más bíróság jogára alól kiszabadulnak, kielencszer fordul elő: Jasones fideles nostri, Jasones et tota generatio (kétszer), Jasones et eorum demfratres, Jasones

num (háromszor.) L. Fejér codex VIII. 2. 472 . . . Gyárfás i. m. 463. Hogy ezen korból, legrégebből, reánk maradt oklevelek valamennyije mellőzi a filisteus nevezet, sőt a következő korok oklevelei szükségesnek találják magyarázni: Philistei seu Jasones, azt mondja, hogy ezen időben a XIV-ik század második felében kezdtek csak használni ezen jelzést!

2. Ugyancsak oklevél erejével bírnak azon külföldi írók jelentései, kik megőrizték számunkra a jászoknak, a Duna-Tisza közén lakó jászoknak emlékét. Így Livius beszél Historia Romanorum című munkájában háromszor is a jászokról: (Jassenses.) Alfاران arab író említi a: jazyges (jászokat.) Strabo hetedik könyvében a Duna és a Borysthenes között lakó jazygokról emlékezik. Ovidius említi a kéziállat harcoló erős jazygokat, kik közül laktak az ő száműzetése helyén, Tomiban is. Ezen írók közül egyetlen egy sem nevezzi a jászokat filisteusoknak.

(Folytatjuk.)

HIREK

Kunszentmárton, 1916. augusztus 6.

— **Személyi hír.** Gulyás István róm. kath. segédlelkész a tegnapi napon visszaérkezett szabadságáról.

— **Értesítés.** A polg. isk. igazgatósága tudatja, hogy azok, akik 1—3 tantárgyból elégtelen osztályzatot kaptak a tanév elején, illetve augusztus végén javítóvizsgálatot tehetnek. Javítóvizsgálatra azonban csak azok bocsáthatók, akik legkésőbb folyó hó 15-éig kérvényüket és elégtelen bizonyítványukat az igazgatóságnál benyújtják. Akik ezzel elkésnek, javítóvizsgát többé nem tehetnek. A javítóvizsgálatot kérő folyamodványra 1 koronás, a bizonyítványra pedig 30 filléres bélyeg ragasztandó. A javítóvizsgálat pontos idejéről a folyamodók értesítetnek. A vizsgálat díjmentes.

Ugyancsak folyó hó végén tartatnak a tantervkülönbözeti vizsgálatok. E vizsgálatokra való jelentkezés szintén augusztus 15-ig írásban, vagy előszóval történik az utolsó évi iskolai bizonyítvány benyújtásával. Dija tantárgyanként 4 korona.

Minden dologban készséggel nyújt felvilágosítást az igazgatóság.

— **Eljegyzés.** Bodócs Antal, most jelenleg az orosz harctéren tart. tábori csendőrségi szolgálatot teljesít, rövid szabadsága alkalmával e hó elején tartotta eljegyzését Majzik Juliskával, Kardos Mihály és neje Ferenczi Erzsébet kedves leányával.

— **Hadiárva kerestetik.** Balla Máttyás és neje mesterszállási hentes-iparosok, akik 4000 korona vagyonnal rendelkeznek, magukhoz vennének 7—9 év körüli leány hadiárva. A gyermeket felnevelik és férjhezmenetelekor 1000 korona tőkét adnak neki.

Gulyás Antal és neje mesterszállás földművesek, akik 18000 korona vagyonnal rendelkeznek, 9—10 év körüli hadiárva fiút keresnek, azt felnevelik és 24 éves korára 1000 korona tőkét biztosítanak neki.

— **Hősi halál.** Seres István 26. népfelkelő vadász, Papp Bálint 29. népfelkelő gyalogos és Kiss Bertalan népfelkelő hősi halált haltak.

(Folytatjuk.)

— **Községi közgyűlés.** Kunszentmárton község képviselőtestülete 1916. aug. 9-án, Szerdan délelőtt 10 órakor a község-háza tanácstermében renpes közgyűlést tart.

Tárgyak.

Az előljáróság bemutatja az 1916. évi unius, julius és augusztus hóban felvett pénztárvizsgálati jegyzőkönyveket.

Az előljáróság bemutatja a polgári iskolának állami kezelésbe való vétele tárgyában hozott képviselőtestületi határozatot: óvánhagyó törvényhatósági határozatot.

Az előljáróság bemutatja a gazdasági népiskola által feles művelésbe használt területek jövedelmét feltüntető kimutatást.

Az előljáróság bemutatja a gyámpénztári szabályrendelet módosítása tárgyában hozott belügyminiszeri határozatot.

Az előljáróság bemutatja az 1916. évi háztartási, mezőri és közmunkaköltségvetést jóváhagyó törvényhatósági határozatot.

Az előljáróság bemutatja a községi alkalmazottak drágasági pótlékában hozott törvényhatósági határozatot és ezzel egyidejűleg az 1916. évre tervezett pótköltségvetést.

Az előljáróság bemutatja az 1914. évi gyámpénztári számadásra tett belügyminiszeri észrevételt.

Az előljáróság előterjesztése a gyermekhalandóság megakadályozása tárgyában teendő intézkedésekre.

Az előljáróság előterjesztése a lakoságnak élelemmel leendő ellátása tárgyában.

Az előljáróság bemutatja az iskolai gondnokság határozatát az új faiskolára készített művelési terv tárgyában.

Az előljáróság bemutatja az 1915. évi kéményadó főkönyvet a lezárás jóváhagyása végett.

Az előljáróság bemutatja az 1915. évi közmunkafőkönyvet a lezárás jóváhagyása végett.

Az előljáróság bemutatja a helybeli társulati polgári iskola kérvényét háborus segítség megszavazása iránt.

Tárgyalásra van még kitűzve ezeken kívül 14 kisebb-nagyobb jelentőségű ügy.

— **Vas kétfilléresek.** A vas huszfilléresek már kezdenek forgalomba jönni s nemsokára forgalomba kerülnek a vas kétfilléresek is. Az erre vonatkozó tárgyalást már megkezdte a magyar és az osztrák kormány. A vas kétfilléresek verésének célja az, hogy az így nyert bronzot a hadsereg számára értékesítsék. Ez idő szerint Ausztriában 18.2 millió korona értékű, Magyarországon 7.8 millió korona értékű bronz kétfilléres van forgalomban.

— **Feljelentés a Haditermék ellen.** A szabadkai rendőrség tegnap árdrágítás miatt följelentést tett a Haditermék ellen. A följelentés szerint a Haditermék R.-T. a maximális árnál nagyobb áron vásárolja a gabonát, csak azért, hogy a gazdák neki adják el, ne pedig a közönségnek, a melynek joga van október 15-ig saját szükségletére kenyérgabonát vásárolni. A följelentés ügyében a kihágási bíróság legközelebb ítélkezik.

— **Szerencsétlenség.** Kérmárki János 19 éves újoncnak augusztus elsején hadiszolgálatra kellett volna bevonulnia, azonban július 26-án oly szerencsétlenség érte, mely pái hónapig felmenti a katonáskodás alól. Kiss István tanyáján cséplelt Kérmárki, ki

látván, hogy az etetők nem jól rakják a kékéket a dobba, maga ment fel a cséplőre és elkezdett etetni. Egy vigyázatlan pillanatban a gép elkapta a jobb kezét és azt teljesen összetörte. Dr. Déri nyújtotta neki az első segélyt.

— **Öngyilkosság.** Matyus József 32 éves szelevényi asztalos július hó 29-én az ajtókilincsre felakasztotta magát és amikor a felesége rátalált, már halott volt. Matyus már régebbi idő óta foglalkozott az öngyilkosság gondolatával, mert felesége folyton veszekedett vele.

— **Két pár ökör.** A battonyai vásárok mindig híresek voltak a maguk vidékén országos hírre azonban csak most verődtek, két pár ökör révén, melynek gazdát cseréltek a legutóbbi battonyai vásáron. Adták és vették pedig a négy cimerez qarmot *tizenháromezer koronáért*, olyan töméntelen pénzért, a mennyit korábban évszámra is alig látott egy magyar falu. Azt nem írja tudósítónk, hogy ki volt az eladó és ki a vevő, pedig jó volna azt is tudni, miután nem mindegy, hogy ügynök kézből vándoroltak-e ügynöki kézbe, vagy egy gazdától a másikhoz. Tizenháromezer korona mindenesetre tiszteltreméltó összeg, de ha elosztjuk is négyfelé még mindig olyan tellett egy-egy ökörnek, a milyenre két éve még alig gondolhatott ez a szerény és igényeiben megtarózkodó háziállat. Most pedig, ha nem is az utolsó fillérig, körülbelül ez az a az ökörnek, nem csak a battonyai vásáron, hanem az egész országban és immár megsem akadunk a jámbor állatnak ezen a szédítő kárierjén. miután néhány zsák rizskása sem kerül lényegesen kevesebbe. — Van aztán egy másik hír is, melyet azonban csak föntartással közzölünk s ez arról szól, hogy pécsi hetivásárra battonyai vásárra is rálicitált. E híradás szerint ugyanis hadseregszállítók, kik minden árat megadnak, egy pár szarvasmarháért tizenkétezer koronát fizettek. Egyébként, a többi állat rendes áron kelt el.

1996|1616 szám.

Hirdetmény.

Alólilított községi előljáróság ezenel közhiré teszi, hogy a község tulajdonát képező vermek helye föld, mintegy 6000 □-öl terület, 1916. évi szeptember 30-tól következő három egymásutáni évre 1919. szeptember 30. napjáig szóbeli nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Az árverés 1916. évi augusztus hó 16. napján délelőtt 10 órakor a község-házán a főjegyző hivatalos helyiségében fog megtartatni, hova az árverelni kívánók meghívotnak.

Kunszentmárton, 1916. aug. 4.

Gergulics Pál
főbíró.

Fazekas András
főjegyző.

Eladó föld.

Sarkadi Molnár Sándornak a kis tőkén levő **130 hold** földje örök áron **eladó.** Értekezni lehet a fent nevezett tulajdonossal **Szentesen** (Vásárhelyi-utca 15 sz.)

Kelme festő üzlet megnyitás.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy a jövő hó elején **selyem, szövet és karton festő** üzletem megnyitom. Kérem a n. é. közönséget a festetni szánt kelméket **Páci Mariska** főtéri virág üzletébe átadni sziveskedjen. Jó és szép munkáról biztosítva, a n. é. közönség b. pártfogását kérve, vagyok

tisztelettel

Bokody István

selyem, szövet és karton festő.

Hadi fogoly-pénz átutalások.

Tisztelettel értesítjük a t. közönséget, hogy üzletkörünkbe felvettük a hadifoglyok részére való **pénz átutalásokat**, melyeket a semleges államokban lévő bankok útján a legrövidebb idő alatt eszközölünk. Ugy Orosz, mint Olaszországba 50 koronát, 6 koronáért, 100 koronát, 11 koronáért juttatunk el. Beküldendő a pénzzel a legutóbbi harc-téri cím és a fogoly pontos címe.

A Hódmezővásárhelyi Népbank igazgatósága.

Keresek

a piac vagy a köröspart közelében megfelelő **házat** vagy **lakást** külön udvarral bérbe, mely állana **kettőszoba, kamra** vagy **speiz.** az udvarban **ól** és műhely helyiségnek való **szoba** bővizű **kut**, lehetőleg ártézi kut az udvarban, bérleti árajánlatot kérek **Habranyi Béla** ipartestületi jegyző urnak helyben, vagy **Bokody István** kelme festőnek Hódmezővásárhely

Elsőrendű

porosz-köszén, gépolaj, gépszir és **tűzifa**

a cséplési szezonra

Kapható: **Berta József** kereskedésében.

Kiadó földek.

A néhai Tóth János örökösének a Körös parton fekvő **120 kishold** szántó, tanyával s a **csengedben 23 kishold** szántó földje **folyó évi október 1-től, 33 kishold** ártéri kaszálója pedig azonnal haszonbérbe **kiadó.** Értekezni lehet **Kis Arpád** megyei hivatalnokkal **Szentesen.**

T á b o r i

fehér levelező-lap

kapható **Wolf Dezső** könyv- és papirkereskedésében.

Dr. Oláh Antal

ügyvéd, Rákóczi-ut 289 számú háza eladó.

ORVOSOK

ajánlják, mint legelismertebb köhő- és ellen-szert a **KAISER-féle**

Mell-karamellákat

a Három fenyő védjeggyel.

Milliók használják

ellen. Rekedtség, elnyálkásodás, számarköhögés, katarus gégefájás stb. minden előforduló hűlés ellen.

6100 köszönős hálalevél orvosoktól s magánosoktól igazolják a biztos eredményt.

Étvágygerjesztő és legízletesebb bombonok. Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozonként 60 fillérért kapható Kunszentmártonban

LUKÁCS ANDOR és POPOVITS GÁBOR
Tiszaföldváron Goldman Adolf
gyógyszertárban és minden hazai gyógyszerárban.

Vágó István

tiszakürti lakosnak a Jurinák Béla gazdasága mellett a nagyrévi tanyán 400 csomó **buza-szalma**, mivel a föld el lett adva, jutányos árban **eladó**.

Wolf Dezső könyvnyomdájában egy ügyes fiu fizetés mellett

tanoncnak

felvétetik. — Értekezni lehet e lap nyomdájában.

A hölgyközönségnek

van szerencsém tudomására hozni, hogy egy

bécsi kozmetikai szépségápolási szalonból

mindenféle **arcszépítő- és arcápolási szereket** árusítok.

Elvállalok **hajfestést, hajmosást, arcmaszírozást, arc-vibrációt, fésülést**, a délelőtti órákban házhoz is elmegyek.

Lakásom **Homola Rezső** pékmester ur házában, külön bejáratral, hol szerdán és vasárnap egész nap, a többi napokon pedig délután 2-től este 8 óráig tartózkodom.

Tisztelettel

özvegy Farkas Máténé
Pájer Etelka.

Képes levelező-lapok nagy választékban.

Polgáriskolai tankönyvek, rajzeszközök és tanszerek általában mindenféle iskolai cikkek kaphatók.

Wolf Dezső

könyvnyomdája,
könyv-, papir- és írószerek-kereskedése

Kunszentmárton.

Mindenféle könyvnyomdai munkák a legszebb kivitelben gyorsan, pontosan és kifogástalanul készülnék.

Képes levelező-lapok nagy választékban.